

20 ביולי 2014

שימושים בבתי ספר לצרכים צבאיים ע"י חמאס וארגוני טרור אחרים ברצועה: הסתרת רקטות בבית ספר של אונר"א במהלך מבצע "צוק איתן"

UNRWA STRONGLY CONDEMNS PLACEMENT OF ROCKETS IN SCHOOL

17 July 2014

Yesterday, in the course of the regular inspection of its premises, UNRWA discovered approximately 20 rockets hidden in a vacant school in the Gaza Strip. UNRWA strongly condemns the group or groups responsible for placing the weapons in one of its installations. This is a flagrant violation of the inviolability of...

Press Releases

[Read more](#)

הודעת גינוי של אונר"א על הסתרת עשרים רקטות באחד מבתי הספר שלה ברצועת עזה (unrwa.org, 17 ביולי 2014)

עיקרי האירוע

1. במהלך מבצע "צוק איתן" הודיעה אונר"א, כי ב-16 ביולי 2014 התגלו עשרים רקטות, שהוסתרו באחד מבתי הספר שלה ברצועה (שמו ומקומו של בית הספר לא נמסרו). תלמידי בית הספר שהו באותה עת בחופשה. מייד לאחר שנמצאו הרקטות הודיעה אונר"א על כך ל"צדדים הרלוונטיים" (זהותם של הצדדים הללו לא אוזכרה בהודעה) ונקטה בכל הצעדים הנחוצים על מנת לשמור על הביטחון בבית הספר.

2. בהודעת אונר"א נאמר, כי היא "מגנה בתוקף" (strongly condemns) את הסתרת הרקטות בבית הספר ואת אותה "הקבוצה" (או "קבוצות") האחראית להנחת אמצעי לחימה באחד ממתקני אונר"א. בהודעה נטען, כי אירוע זה הינו הראשון מסוגו בעזה ("is the first its kind in Gaza"), ונאמר, כי הוא מסכן את האזרחים, ובכלל זה את סגל אונר"א, ומעמיד בסכנה את יכולתה של אונר"א לסייע לפלסטינים ברצועה ולהגן עליהם. אונר"א, נאמר בהודעה, מקיימת עתה חקירה מדוקדקת (comprehensive investigation) על הנסיבות, שבהן התרחש האירוע.

שימושים צבאיים במוסדות חינוך ברצועת עזה

3. הטמנת רקטות בתוך בית ספר של אונר"א ע"י ארגוני הטרור ברצועת עזה אינה מקרה חריג, שכן חמאס וארגוני הטרור האחרים עושים באופן שיטתי שימושים צבאיים במוסדות החינוך ברצועת עזה (שרבים מהם נמצאים בבעלות אונר"א). השימוש בבתי הספר לצרכים צבאיים מסכן את התלמידים, ואת סגל המורים ומהווה הפרה בוטה של דיני המלחמה הבינלאומיים.

4. חמאס ושאר ארגוני הטרור אינם מהססים למקם מתקנים צבאיים סמוך לבתי ספר, מסגדים ומוסדות ממשל למיניהם או לשגר רקטות ופצצות מרגמה מקרבת מוסדות חינוך. תופעה זאת נחשפה בהיקף נרחב במבצע "עופרת יצוקה" (ראו להלן). במהלך מבצע "צוק איתן" הותקף מתקן צבאי של אחד מארגוני הטרור, שהיה סמוך לבית ספר (דובר צה"ל, 9 ביולי 2014).

תקיפת מתקן צבאי סמוך לבית ספר (דובר צה"ל, 9 ביולי 2014)

5. חמאס משתמשת גם בבתי ספר ברצועת עזה בעת חופשת הקיץ להדרכת נערים בנושאים צבאיים על ידי פעילים צבאיים של חמאס. כך למשל, האימונים הסמי-צבאיים, בין כותלי בית הספר במחנות הקיץ, שהתקיימו בקיץ 2014, כללו הדרכת תלמידים בירי רקטות וחטיפת חייל באמצעות מנהרה בשטח ישראל והעברתו לרצועה עזה¹, זאת ועוד, בשנים 2013-2014 יושמה ע"י חמאס תוכנית לימודים חדשה ("אלפתוה") במסגרתה עוברים מדי שנה עשרות אלפי בני נוער הכשרה צבאית בין כותלי בית הספר².

¹ ראו לקט מידע מה-6 ביולי 2014: "כבכל שנה, מחנות קיץ לילדים, לנוער, שהתקיימו ברצועת עזה, נוצלו להטמעת האידיאולוגיה של חמאס ולאיימונים סמי צבאיים".

² ראו לקט מידע מה-9 במאי 2013: "ברצועת עזה מיושמת ע"י חמאס תוכנית לימודים חדשה ("אלפתוה") במסגרתה עוברים עשרות אלפי בני נוער הכשרה צבאית".

פעילות סמי-צבאית המתבצעת בין כותלי בתי הספר

אימון צבאי בחצר בית ספר במחנה הקיץ ח'זעאה. בצילום נראה מדריך מטעם חמאס לבוש מדים מלמד את ילדי המחנה כיצד לאחוז ברובה, הילדים אוחזים ברובי צעצוע (דף הפייסבוק של מחנה הקיץ ח'זעאה, 16 ביוני 2014)

תרגיל במחנה הקיץ של אזור ח'אן יונס המדמה חטיפת חייל ישראלי מג'יפ בוער (דף הפייסבוק של מחנה הקיץ של אזור ח'אן יונס, 21 ביוני 2014)

חינכי תוכנית "אלפתוה" לבושי מדים במהלך תרגיל בו דימו תקיפת עמדת צה"ל וחטיפת חייל צה"ל (דף הפייסבוק של פרויקט אלפתוה, 28 במרץ 2013)

שימושים צבאיים נרחבים במוסדות חינוך במהלך מבצע "עופרת יצוקה" והתקיפה שקדמה לו³

כללי

6. במהלך מבצע "עופרת יצוקה" (דצמבר 2008-2009), ובתקופה, שקדמה לו, נחשפו בהיקף נרחב מגוון שימושים צבאיים, שעשו חמאס ושאר ארגוני הטרור במוסדות החינוך ברצועת עזה. שימושים אלו כללו:

- א. ירי רקטות ופצצות מרגמה מקרבת מוסדות חינוך.
- ב. מלכוד בית ספר.
- ג. מיקום תשתיות צבאיות בקרבת מוסדות חינוך.
- ד. קיום פעילות צבאית במוסד אקדמי.

ירי רקטות ופצצות מרגמה מקרבת מוסדות חינוך

7. ירי רקטות ופצצות מרגמה מקרב ריכוזי אוכלוסיה, ומוסדות חינוכיים וציבוריים, ומיקום תשתיות צבאיות בקרבתם, מהווים דפוס פעולה מוכר של חמאס ושאר ארגוני הטרור. השימוש בדפוס פעולה זה נועד להגן על חוליות הירי של חמאס מפני תגובות צה"ל ולהעלות את סיכויי שרידותם. דוגמאות לכך ניתן למצוא גם במהלך מבצע "עופרת יצוקה".

³ דוגמאות אלו לקוחות ממסמך מרכז המידע מה-14 במרץ 2010: "התנהלות חמאס ואופיו של איום הטרור מרצועת עזה, בחינת תכני דו"ח גולדסטון לעומת הממצאים העובדתיים", כרך ב'.

תצלומי אוויר

שיגורים מקרבת בית ספר של אונר"א באזור מחנות הפליטים במרכז רצועת עזה

אתרי שיגור רקטות ומתקנים צבאיים בקרבת בתי ספר בצפון רצועת עזה

סרטוני חיל האוויר אודות שיגור רקטות מקרבת בתי ספר

8. ב-18 בינואר 2009, בתום מבצע "עופרת יצוקה", לאחר שישראל הכריזה, כי היא נוצרת את נשקה, ירו המחבלים רקטות לעבר ישראל מקרבת בית ספר. חיל האוויר זיהה בפאתי שכונת סג'אעיה (מזרחית לעיר עזה) משגר ממנו נורו רקטות לעבר ישראל, שהוצב בין שני מבנים של בתי ספר. חיל האוויר נמנע מלתקוף את המשגר בגלל קרבתו לאותם מבנים. להלן צילומים של המשגרים ושל שיגורי הרקטה.

שיגור רקטה מקרבת שני בתי ספר לאחר ההכרזה על הפסקת האש (דובר צה"ל, 18 בינואר 2009)

9. ב-8 בינואר, 2009 אותרה חוליית מחבלים מכינה רקטות לשיגור בתוך חצר בית ספר בפאתי שכונת סג'אעיה. חיל האוויר תקף את המשגר עוד בטרם הספיק לירות.

מימין: מתחם בית הספר . משמאל : המשגר שאותר בחצר בית הספר

חוליית מחבלים מכינה את המשגר לירי בחצר בית הספר

איתור משגר הרקטות בחצר בית הספר

10. ב-13 בינואר, 2009 איתרו כלי טייס של חיל האוויר מחבל המניח מטען צד נגד כוחות צה"ל. המטען הונח בסמוך לבית ספר גדול בשכונת צברא בעזה.

המחבל פורס את כבל הפעלה של המטען לכיוון בית הספר בשכונת צברא בעזה

11. ב-14 בינואר, 2009 אותרו שני משגרי רקטות שהוצבו בסמוך לבית ספר.

שני המשגרים, שהוצבו בסמוך לגדר בית הספר

12. ב-17 בינואר, 2009, אותר משגר שירה סמוך לבית ספר בשכונת ג'באליא. המשגר הותקף לאחר שהספיק לירות רקטות.

המשגר שירה זוהה סמוך מאד למבנה בית ספר רפע לבנים בשכונת ג'באליא

מידע מודיעיני

13. על פי מידע מודיעיני, שוגרו רקטות מבית הספר של אונר"א בח'אן יונס. תושבים המתגוררים באזור הביעו רצונם לעזוב בשל כך את המקום מחשש לתגובה ישראלית.

חקירת עצור

14. נואף פיצל עטאר, פעיל חמאס תושב אלעטאטרה, שבצפון הרצועה, שנעצר במהלך מבצע "עופרת יצוקה" (ב-11 בינואר 2009), הודה בחקירתו, כי פעילי חמאס נהגו לשגר רקטות מבתי ספר. כדוגמא הוא נתן את בית הספר סכנין באזור אבו חלימה ובית ספר נוסף בשכונת אלמאל, מהם שוגרו רקטות. לדבריו, הדבר נעשה משום שפעילי חמאס ידעו, שכלי הטיס הישראליים ימנעו מפגיעה בבתי ספר.

מילכוד בית ספר בשכונת זיתון

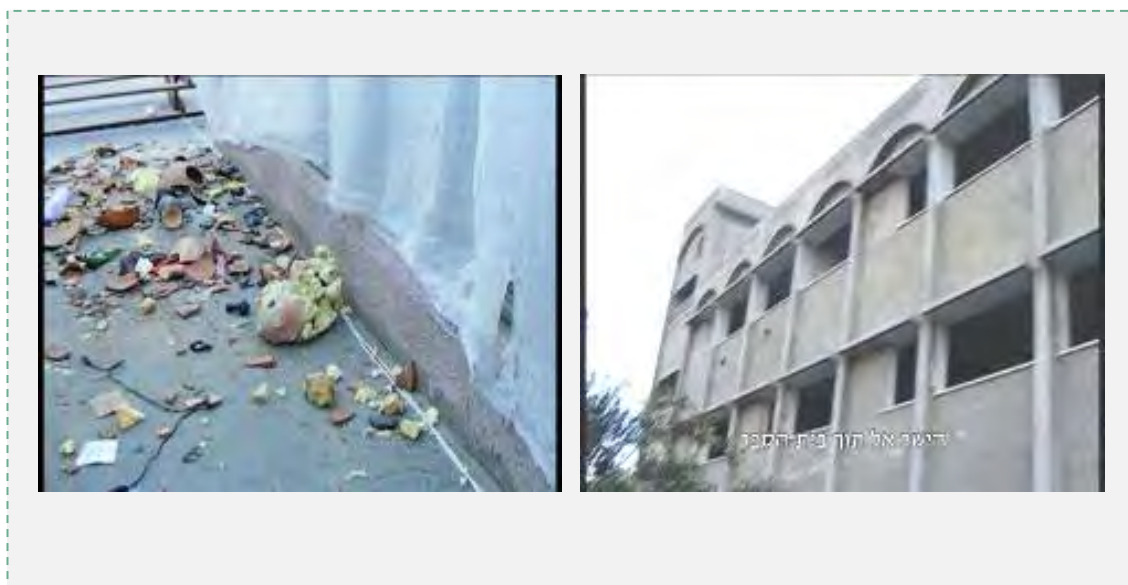
15. ב-11 בינואר 2009 נתקל כוח צה"ל, שפעל בצפון רצועת עזה, בבית ספר בשכונת זיתון, שהיה ממולכד כולו. מבית הספר הוביל פתיל השהייה אל גן חיות קטן הממוקם בסמוך לבית הספר, שבכלוביו נותרו חיות. חיילי צה"ל נטרלו את מטעני החבלה. מאוחר יותר התגלה בביתן בגן החיות מצבור של אמצעי לחימה בהם רובים ומטולי RPG.

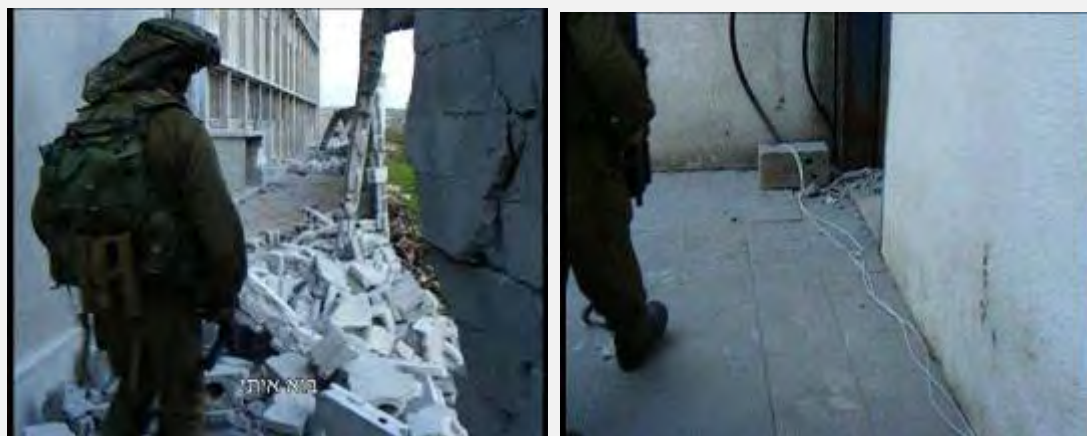
תצלום אוויר של בית הספר הממולכד בשכונת זיתון בעזה

בית הספר הממולכד בשכונת זיתון – תצלום קרקע (דובר צה"ל, 11 בינואר 2009)

בית הספר הממולכד בשכונת זיתון. מבית הספר הוביל פתיל השהייה אל גן חיות קטן הממוקם בסמוך לבית הספר, שבכלוביו נותרו חיות (דובר צה"ל 11 בינואר 2009)

בית הספר הממולכד בשכונת זיתון. מבית הספר הוביל פתיל השהייה אל גן חיות קטן הממוקם בסמוך לבית הספר, שבכלוביו נותרו חיות. חיילי צה"ל נטרלו את מטעני החבלה. מאוחר יותר התגלה בביתן בקרבת בית הספר מצבור של אמצעי לחימה הכולל רובים ומטולי RPG (דובר צה"ל, 11 בינואר 2009).

מערכת הפעלה שנמצאה ונועדה למלכוד בית הספר

מיקום תשתיות צבאיות בקרבת מוסדות חינוך

מחנה צבאי של חמאס, שאותר במהלך מבצע "עופרת יצוקה", אשר מוקם בסמוך לבית הספר בשכונת סג'אעיה ג'דידה

מפקדת חמאס בשכונת תל אלהוא בעיר עזה, אשר מוקמה בסמוך לבתי ספר

מיקום תשתיות צבאיות של חמאס ואתרי שיגור רקטות באזור ג'באליא בסמוך לבתי ספר

אתרי שיגור ירי רקטות ותשתיות צבאיות בצפון רצועת עזה בסמוך לבתי ספר

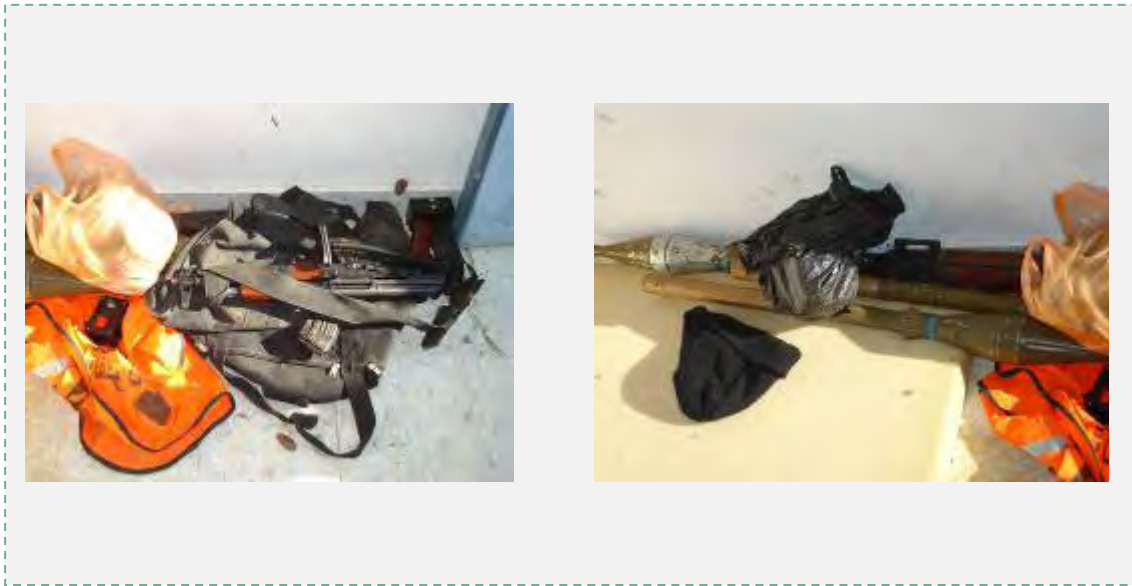
ניהול פעולות צבאיות בתוך מוסדות חינוך

מידע מודיעיני

16. בביתן של גן החיות של בית הספר הממולכד שבשכונת זיתון התגלה כאמור מצבור אמצעי לחימה, אשר כלל רובים ורקטות RPG. זהו אינו מקרה בודד. על פי מידע מודיעיני נעשו ע"י חמאס שימושים צבאיים במוסדות נוספים. כך למשל:

- א. פעילי חמאס עשו שימוש בקומה הראשונה של בית הספר טבריא בח'אן יונס. על פי העדויות בבית הספר לא התקיימו לימודים בעת מבצע "עופרת יצוקה" והוא הפך למקום פעילות חמאס.

ב. בתוך בית הספר אלפצ'ילה שברפיח (אשר הוקם ע"י האגודה האסלאמית), מוקם מחסן אמצעי לחימה של חמאס.

נשק קל ורקטות RPG שנמצאו בביתן של גן החיות בסמוך לבית הספר בשכונת זיתון

17. האוניברסיטה האסלאמית בעזה: אוניברסיטה זו המשמשת מעוז פוליטי של חמאס, מהווה דוגמא בולטת, לשימושים צבאיים מגוונים שנעשו במוסד חינוכי: ייצור אמצעי לחימה, אחסון אמצעי לחימה, גיוס פעילים (כולל מחבלים מתאבדים), קיום פגישות חשאיות של פעילי הזרוע הצבאית ועריכת אימונים.

שימושים צבאיים במוסדות חינוך כדפוס פעולה: דוגמאות מהעבר

ירי מרגמות מקרבת בית הספר של אונר"א בבית חאנון

חוליית שיגור פצצות מרגמה בה שלושה מחבלים ממוקמת בסמוך למבנה מרכזי בקומפלקס של מוסדות חינוך בבית חאנון המנוהל ע"י אונר"א. בסרט ניתן לראות כיצד מכינים אנשי החוליה את עמדת הירי ומשגרים את הפצצות סמוך מאוד למבנה. לאחר השיגור נראים חברי החוליה תופסים מחסה בתוך המבנה. (מתוך סרט שצולם ע"י חיל האוויר והופץ ע"י דובר צה"ל, 31 באוקטובר, 2007)

הסתרת אמצעי לחימה בבית ספר

במהלך פעילות צה"ל בצפון רצועת עזה חשפו כוחות צה"ל משגר ומספר טילי נ"ט, אשר הוחבאו באדמת בית ספר, שבפאתי העיירה סג'אעיה (דובר צה"ל, 22 במאי, 2008)